

IN MEMORIAM GERRIT SCHINKEL

Herinneringen aan een bevlogen mens

door Iet Erdtsieck

Op 14 februari 1999 overleed op 54-jarige leeftijd Gerrit Schinkel, man van Gerda en vader van Gerie en Jan-Krijn. Met hem stierf tevens een oprecht socialist, een boeiend gemeenteraadslid en een trouw secretaris van de supportersvereniging DOS. Maar vooral ging een bevlogen mens heen, die in brede lagen van de bevolking in Kampen werd gewaardeerd en gerespecteerd.

Bij zijn dood liet Gerrit Schinkel als nalatenschap een omvangrijke verzameling stukken achter, die nadat ze zijn uitgezocht en gearchiveerd ten dienste staan van de Kamper bevolking.

Voor velen is de dood van Gerrit Schinkel een gemis. In de eerste plaats voor zijn gezin, maar ook voor de leden en het bestuur van de PvdA, zijn fractie in de gemeenteraad, zijn mederaadsleden, het personeel in het stadhuis en de voetbalvereniging DOS. Het stadsbeeld is door zijn dood veranderd, want wij zullen Gerrit Schinkel niet meer zien fietsen op weg naar de trein, diep in gedachten en soms wat wonderlijk uitgedost.

Een in memoriam is een herinnering aan een persoon. In dit geval de herinnering aan een veelzijdig en gecompliceerd persoon. Gerrit Schinkel was geen heilige, maar wel een bijzondere man, die onder meer wordt gemist door zijn vrouw Gerda en zijn kinderen, burgemeester Henk Kleemans, PvdA-lid Paul Rill, wethouder Theo Piederiet, voorzitter van de supportersvereniging DOS Teunis van Dijk, oud-voorzitter PvdA Aloys Vierstraete, raadslid PvdA Harry de Goede, raadslid CDA Annie Jens, PvdA-lid Kornelis van't Ende en bode Albert Neervoort; zij allen vertellen hun verhaal over Gerrit Schinkel. Tot slot komt Gerrit Schinkel zelf aan het woord.

Alle geïnterviewde personen zijn het over de eerlijkheid en betrouwbaarheid van Gerrit Schinkel eens, evenals over zijn bescheidenheid en verstrooidheid. Ook zijn grote kennis van politiek en sport werd door allen gememoreerd, wat volgens hen tevens inhield dat Schinkel een eens ingenomen standpunt moeilijk kon verlaten, zeker wat het zijn voorliefde voor Brunnepe betrof. Hij kon niet altijd tegen zijn verlies, noch in de politiek noch in de bestuurskamer van DOS. Men ziet hem over het

algemeen als een boeiend raadslid, die gelukkig nooit wethouder is geworden en daardoor zichzelf heeft kunnen blijven.

Gerda Schinkel

Zij heeft hem, samen met de kinderen, tot het laatst gebracht naar en gehaald van commissievergaderingen, raadsvergaderingen en vergaderingen van DOS. Ook toen het eigenlijk niet meer ging. Daarmee heeft het gezin van Gerrit Schinkel hun man en vader de mogelijkheid gegeven om in het harnas te sterven. Een komend sterven waarover hij niet sprak. Zij mist haar man en zegt: *“Ik mis Gerrit ook om samen dialect te praten, dat vormde een aparte vertrouwelijkheid tussen ons”*. Zij heeft de hommage aan haar man, een rode roos, gelegd op zijn lege plaats tijdens de eerstvolgende gemeenteraadsvergadering na zijn dood, zeer gewaardeerd. Evenals de toespraak van burgemeester Kleemans tijdens deze raadsvergadering.

Henk Kleemans

Burgemeester Henk Kleemans heeft Gerrit Schinkel herdacht in de raadsvergadering van 18 februari, vier dagen na zijn dood. Kleemans zei in zijn toespraak over Schinkel onder meer: *“Hij was een sieraad voor de Partij van de Arbeid, maar ook voor het hele openbaar bestuur”*. Schinkel was het geweten van de hele raad. Hij handelde uit sociale bewogenheid en kwam op voor de zwakken. Dit zowel uit socialistische als christelijke motieven. Hij was een dwarsligger als het om het behoud van de monumenten in Brunnepe en om de Kamper taal ging, want hij wilde deze beide behouden. Dat is hem ook gelukt, want een deel van de huizen in de Dorpstraat bleef gespaard en er komen een cursus in het Kamper dialect en een Kamper woordenboek. Schinkel gaf over deze zaken en ook andere inhoud aan de discussies, want hij sprak uit zijn hart. Daarom zal hij een raadslid worden die men zich nog lang herinnert. Volgens burgemeester Kleemans was Gerrit Schinkel een gaaf mens, wiens verlies door velen betreurd zal worden, daar hij goed, integer, oprecht en betrouwbaar was.

Paul Rill

Evenals burgemeester Kleemans roemt Paul Rill Schinkels betrouwbaarheid: *“Je kon hem je portemonnaie in bewaring geven”*. Rill is afkomstig uit de vakbond en was 13 jaar lang raadslid voor de PvdA in de gemeenteraad, waarvan een gedeelte samen met Schinkel. Rill vindt Gerrit Schinkel een kameraad van het zuiverste water. Schinkel was volgens Rill een echte socialist die zijn standpunt met vuur en verve verdedigde en een hekel had aan salonsocialisten. Hij noemt Gerrit Schinkel een wandelend archief. Volgens hem had Schinkel de mentaliteit van een schaker, hij wist de volgende zet van de politieke tegenstander. Rill zegt, ontroerd, dat de stad Kampen armer is geworden door de dood van Gerrit Schinkel. Hij persoonlijk heeft een trouwe vriend heeft verloren.

Theo Piederiet

Ook wethouder Piederiet mist een vriend. Samen met Schinkel zat hij 15 jaar lang in het bestuur en de fractie van de PvdA. Zij hadden als ander raakvlak hun beider liefde voor de voetbal. Volgens Piederiet waren zij vrienden en nooit elkaars concurrenten in de politiek. Zij vormden samen een goed team al was Gerrit Schinkel eigenzinnig waar het Brunnepe betrof. Hij kon op Schinkel blindelings vertrouwen en noemt hem een gouden vent. Schinkel benaderde volgens hem mensen rechtstreeks, zonder hen te beschadigen. Piederiet vindt dat door de dood van Schinkel de kennis en het evenwicht weg is in de fractie van de PvdA.

Fractie en bestuur van de PvdA hebben wel gezien hoe ernstig ziek Schinkel was. In de laatste maanden voor zijn dood eigenlijk te ziek om te functioneren als raadslid en fractievoorzitter. Zij hebben hem echter niet gevraagd om terug te treden, maar hebben hem gegund in het harnas te sterven. En zo de gedachten aan dat sterven op afstand te kunnen houden (zo kunnen mannen die in verkiezingstijd rollebolend over straat gaan, boven zichzelf uitstijgen in hun compassie met een kameeraad). Piederiet zegt tot slot: *“We zijn Gerrit voor altijd kwijt”*.

Teunis van Dijk

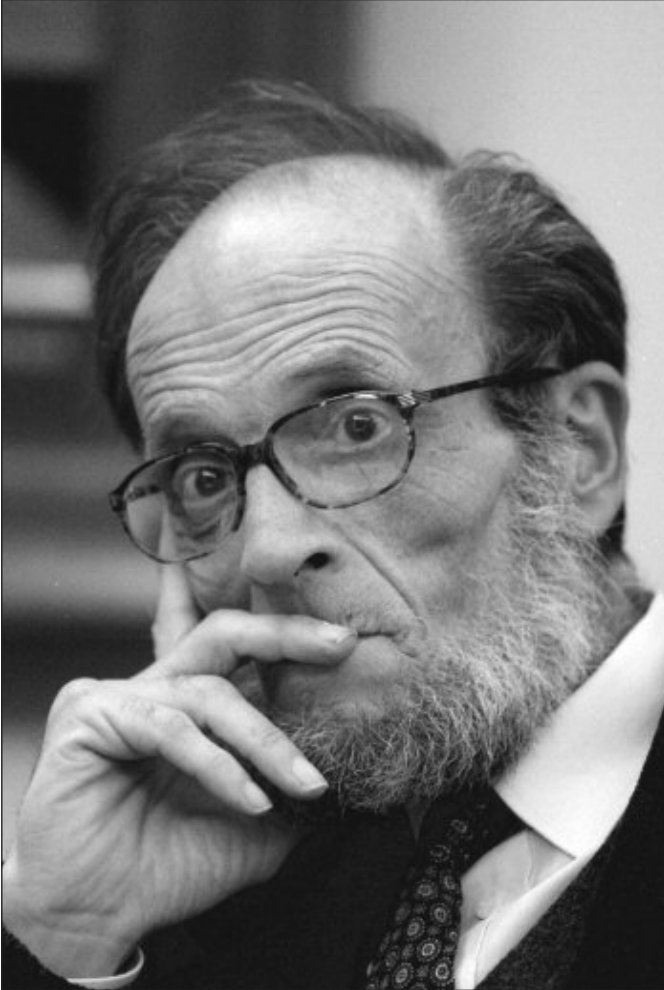
Dit laatste kan Teunis van Dijk beamen. Hij is voorzitter van de supportersvereniging DOS en hij werkte 17 jaar lang met Gerrit Schinkel samen. Gerrit Schinkel was officieel secretaris, maar officieus deed hij al het “papierwerk” voor DOS. Tijdens de vergaderingen werd dialect gesproken. De bestuursleden noemden zich volgens Van Dijk: *“De Bende van Teunis”*. Volgens Schinkel moesten alle “bendeleden” Kampers praten, bier drinken en van het mannelijk geslacht zijn.

Het bestuur van DOS heeft Gerrit Schinkel herdacht met een minuut stilte in de eerstvolgende bestuursvergadering en wedstrijd na zijn dood. Ook was er een minuut stilte in de bus toen de supporters naar de wedstrijd van “Enter Vooruit” gingen en nam het bestuur de kosten van de busreis voor haar rekening als een eerbetoon aan Schinkel. Er hangt een foto van hem in de bestuurskamer.

Teunis van Dijk mist Gerrit Schinkel als secretaris, maar zegt, dat hij diens dood ook ervaart als een groot persoonlijk verlies.

Aloys Vierstraete

Ook de oud-voorzitter van de PvdA Aloys Vierstraete vindt de dood van Gerrit Schinkel een verlies, met name voor de PvdA. Hij maakte Schinkel mee als afgevaardigde van het bestuur bij het wekelijkse fractieberaad en tijdens bestuursvergaderingen die Schinkel bijwoonde als vertegenwoordiger van de fractie. Hij kon als voorzitter altijd terugvallen op de grote politieke kennis van Schinkel, die volgens hem een kop had als een ijzeren pot en een wandelend archief was. Hij vond de toespraken van Schinkel tijdens de algemene beschouwingen in de gemeenteraad boeiend, vooral de rede waarin Schinkel de stad Kampen laat ontwaken uit een jaren-

Gerrit Schinkel. Foto: Freddy Schinkel.

lang coma. Vierstraete vond het wel eens hinderlijk dat Schinkel zo ontzettend over Brunnepe kon uitweiden en dat hij zo was gefocussed op Kampen. Dit laatste gaf problemen als er landelijke politieke zwaargewichten van de PvdA voor spreekbeurten naar Kampen kwamen, want volgens Schinkel moest de landelijke politiek zich dan aan de Kamper situatie aanpassen. Daardoor voelden de prominenten uit

Den Haag zich geschoffeerd.

Volgens Vierstraete was Gerrit Schinkel een echte socialist, zowel in het bestuur als in de fractie. Vierstraete: *“Gerrit was meer met de minima begaan dan de rest”*.

Harry de Goede

Dit laatste spreekt ook Harry de Goede aan als hij opmerkt dat de fractie het sociale geweten van Gerrit Schinkel zal missen. Maar De Goede mist hem ook als mentor en overlegpartner. Hij zegt, ontroerd, dat het heel erg is iemand, die je heel na staat als steun te verliezen.

De Goede vond Schinkel op zijn best als simpel raadslid, omdat deze dan uitgebreid en uitvoerig zijn standpunten kon toelichten. Volgens Harry de Goede beperkte het fractievoorzitterschap Schinkels creativiteit.

De Goede benadrukt de grote trouw van het raadslid Schinkel. Deze heeft voor zijn dood slechts één commissievergadering niet bijgewoond, namelijk die van Beheer en Milieu. Dat was de vergadering van eind januari, enkele weken voor zijn dood. Het was de eerste en laatste vergadering die hij in acht jaar miste. Tot slot merkt De Goede op: *“Hoewel de fractievergaderingen nu korter duren, missen wij Gerrits sturing en kennis in de discussies”*.

Annie Jens

Annie Jens heeft Gerrit Schinkel zijn hele raadsperiode meegemaakt. Zij vindt dat het overlijden van Schinkel aandacht verdient en zegt: *“We hebben als raad door de dood van Gerrit ingeleverd”*. Zij memoreert zijn grote kennis van de gemeentewet, die hij volgens haar zeggen in zijn hoofd had. Zij vond hem eigenlijk geen typische PvdA'er, maar meer iemand die het gedachtegoed van Groen Links onderschreef. Schinkel vond de schepping belangrijk, hij was voor het gebruik van het openbaar vervoer en reisde per trein. Zo was hij ooit ook fel tegen de komst van een aquaturopark naar Kampen, omdat daardoor het milieu te veel aangetast zou worden.

Volgens Annie Jens was Gerrit Schinkel een aparte verschijning in de raadszaal, vriendelijk en bescheiden, die alleen wat zei als hij wat te zeggen had. Soms zei hij ludieke dingen en kreeg daarmee de lachers, soms onbedoeld, op zijn hand. Zij vond hem een goed raadslid, principieel indien nodig, met als minpunt dat hij wegliep als fractievoorzitter om een sigaartje te roken. Een man met wie men niet gauw een amicale band kreeg en die geen zinspeling op zijn ziekte wilde. Ook de andere fractieleden van het CDA hadden respect en waardering voor Gerrit Schinkel.

Kornelis van 't Ende

Deze waardering heeft ook Kornelis van 't Ende. Hij is de nestor in de PvdA en wordt binnenkort 80 jaar. Van 't Ende is een oud-vakbondsmen en zat drie periodes in de Kamper gemeenteraad. Maar hij kende Gerrit Schinkel ook via de voetbal en het wielrennen.

Volgens van 't Ende was Schinkel langdradig in zijn toespraken, maar wist wel zaken voor elkaar te krijgen. Zo komt hem de eer toe dat bepaalde huizen in de stad niet afgebroken werden, zoals in de Dorpstraat. Kornelis van 't Ende vindt dat Schinkel veel kennis in de PvdA heeft gebracht. Zijn overlijden is ook een verlies voor de sport, maar ook weer voor de politiek, want hij bracht stemmen via DOS naar de partij. Van 't Ende concludeert: *“De dood van Gerrit is een gemis voor de fractie, want hij had krediet in de gemeenteraad omdat hij een Brunneper jongen was”*.

Albert Neervoort

Albert Neervoort mist Gerrit Schinkel ook. Hij is bode op het stadhuis en maakte Schinkel vanaf 1986 mee als raadslid. Neervoort koestert een schat aan herinneringen aan hem. Vooral aan zijn verstrooidheid. Gerrit Schinkel was namelijk altijd alles kwijt: zijn tas, jas en fiets. Zo viste Neervoort Schinkels fietssleuteltje eens uit de toiletpot en maakte hij hem er op attent dat hij twee stropdassen droeg. Schinkel sprak af dat zijn vrouw Gerda hem zou afhalen aan het stadhuis en was dan al onbekommerd met Piederiet meegereden. Volgens Neervoort gaf Schinkel op gewone vragen historische antwoorden.

Hij gedroeg zich ten opzichte van bodes altijd correct, door bijvoorbeeld een briefje voor hen neer te leggen als er een wijziging was in het vergaderschema. Albert Neervoort sprak zowel Hollands als Kampers met hem, al naar gelang de situatie. Hij vindt Gerrit Schinkel een bijzonder raadslid door zijn kennis van de oudheid, kledij, verstrooidheid en bijzondere manier van fietsen. Albert Neervoort zegt: *“Ik mis Gerrit vooral op de dinsdagavond bij de commissie ROVV en op de vaste maandelijks fractieavond, als ik dan de koffie breng, dan zit er een ander op Gerrits plaats, daar kan ik niet aan wennen”*.

Gerrit Schinkel

Tot slot Gerrit Schinkel zelf geciteerd uit de aantekeningen die hij maakte ter voorbereiding voor de vergadering van commissie ROVV op 7 oktober 1997, waarin de nieuwe dienstregeling van de stadsdienst aan de orde kwam: *“Politiek is een zaak van principieel kiezen, de kant van de zwakken in de samenleving, dat is hier duidelijk niet gebeurd. Ik geef het u te doen, bepakt en bezakt over de brug te zeulen en in weer en wind. We laten ouderen niet alleen in de kou staan, we sturen ze ook de kou in”*.

Gerrit Schinkel is overleden, maar zijn gedachtegoed blijft na zijn dood voortleven in het toekomstig “Archief Gerrit Schinkel”. Deze nagelaten stukken zullen in het Gemeente en/of Frans Walkate Archief een plaats zal krijgen, waardoor zij toegankelijk worden voor belangstellenden.